

ΤΑ ΚΕΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τα δημόσια έργα - μελέτη και κατασκευή- επιχειρεί αποσπασματικά και με πρόχειρο τρόπο να λύσει ορισμένα από τα προβλήματα του συστήματος και να το προσαρμόσει στις Κοινοτικές επιταγές, χωρίς όμως να θίγει πολλά από τα βασικότερα μελανά σημεία του, αφού αποφεύγει τη συνολική θεώρηση όλων των παραμέτρων της αλυσίδας παραγωγής των έργων.

Το νομοθετικό πλαίσιο πρέπει άμεσα, με τροποποιήσεις και συμπληρώσεις να βελτιωθεί για να καταστεί λειτουργικότερο και να μπορέσει να αναπτυχθεί ο τεχνικός κλάδος που βρίσκεται σε περίοδο μεγάλης κρίσης και ταυτόχρονα στο στόχαστρο της κοινής γνώμης καθώς σε αυτόν 'φορτώνονται' κακοτεχνίες- υπερβάσεις προϋπολογισμών έργων και εν ολίγοις όλα τα στραβά του συστήματος.

Τα ανωτέρω τονίσθηκαν στη προσυνεδριακή ημερίδα που διοργάνωσε το ΤΕΕ/ΤΚΜ εν όψει του τριήμερου συνεδρίου που οργανώνει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, 19-21 Απριλίου, με θέμα «Μελετάμε το παρόν, χτίζουμε το αύριο». Η προσυνεδριακή ημερίδα του ΤΕΕ/ΤΚΜ για την «Παραγωγή Δημοσίων Έργων στη Κεντρική Μακεδονία» πραγματοποιήθηκε τη Τετάρτη 30 Μαρτίου, στο Makedonia Palace.

Χαιρετισμούς απήρθησαν ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Παναγιώτης Ψωμιάδης, ο Γ.Γ. της Περιφέρειας Κ.Μακεδονίας κ. Γιώργος Τσιότρας, ο αντιπρύτανης του Α.Π.Θ. καθ. Γεώργιος Καλτσιώκης.

Η Πολιτεία ακολουθεί ευκαιριακή πολιτική που υποβιβάζει το παραγόμενο έργο και δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, ενώ ο τεχνικός κόσμος, βρίσκεται παγιδευμένος σε ένα άνισο παιχνίδι, που τα λάθη τα κάνει άλλος, αλλά τα πληρώνει άλλος, είπε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ κ. Σάκης Τζακόπουλος.

Ο κ. Τζακόπουλος, τάχθηκε κατά της επαναφοράς του συστήματος της «αιτιολόγησης» των υψηλών εκπλάσεων, χωρίς αντικειμενικά κριτήρια, όπως επίσης της επιβολής μίας επιπλέον δέσμης διοικητικών κυρώσεων σε βάρος των εργοληπτικών επιχειρήσεων. Αυτό που χρειάζεται είναι, αυστηρή εφαρμογή των υπαρχουσών διατάξεων και των συμβατικών όρων, μέσα από μία συνολική αντιμετώπιση όλων των παραμέτρων του ενιαίου συστήματος παραγωγής των έργων, αντί των αποσπασματικών και συνήθως βραχύβιων, ρυθμίσεων που είναι γνωστές και πάγιες. Έχουμε τονίσει, προσέθεσε, ότι το ζητούμενο είναι:

- ολοκληρωμένος προγραμματισμός,
- σωστές, πλήρεις και επικαιροποιημένες μελέτες,
- συμβατικά τεύχη που να περιγράφουν και να κοστολογούν με ακρίβεια το έργο,
- σύγχρονες προδιαγραφές και αναλυτικά τιμολόγια,
- δημόσια διοίκηση απόλυτα ικανή στη δημοπράτηση και τη διεύθυνση της κατασκευής των έργων.

Η συνολική διαδικασία παραγωγής δημοσίων έργων, έπασχε και συνεχίζει να πάσχει, τα περισσότερα δε από τα προβλήματα που παρουσιάζει το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων, συναντώνται και στα ιδιωτικά με μόνες κτυπητές διαφορές στους όρους που ρυθμίζουν την ανάθεση.

Τα κοινά αυτά προβλήματα αφορούν θέματα ποιότητας έργων, άσκησης επίβλεψης, επιλογής αναδόχου, συμβάσεις μεταξύ εργοδότη και εργολήπτη, ρεαλιστικής εκτίμησης κόστους και, δυστυχώς δεν επιλύονται ούτε με το νέο νομοθετικό πλαίσιο που 'πέρασε' η κυβέρνηση, καθώς η προσοχή δόθηκε στο σημείο που έχει συζητηθεί περισσότερο στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αν και δεν είναι το σοβαρότερο, δηλαδή στις διαδικασίες ανάθεσης, υποστήριξε ο κ. Παναγιώτης Βέττας, μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου του ΤΕΕ.

Το σύστημα παραγωγής έργων βασίζεται σε κατά συνθήκη ψευδή και απαιτείται βούληση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για την εξυγίανση και ορθολογική οργάνωση του συστήματος, τόνισε ο ομιλητής.

Εισήγηση της Ο.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Ομάδα Εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ μελέτησε τους ν.3263/2004 και ν.3316/2005 - νομικό πλαίσιο δημοπράτησης- ανάθεσης δημοσίων έργων και μελετών δημοσίων συμβάσεων αντίστοιχα- όπως και το ισχύον καθεστώς για τα έργα με συμβάσεις παραχώρησης και τα συγχρηματοδοτούμενα, και κατέληξε σε σειρά επιστημονικών. Την Ο.Ε. αποτελούν οι μηχανικοί Δημήτριος Μαιμονής, Κωνσταντίνος Ζήκας, Ζωή Παπασιώπη, Ιωάννης Τσομπάνογλου και Γεώργιος Παπανικολάου.

Ο ν. 3316/2005 για τις μελέτες δημοσίων έργων ήρθε ως η επιβεβλημένη αναθεώρηση του 3164/2003 για την προσαρμογή στις κοινοτικές οδηγίες 2004/17 & 2004/18, όπως τόνισε ο κ. Δημήτρης Μαιμονής, μέλος δ.σ. του Συνδέσμου Εταιρειών Γεωπληροφορικής & Κτηματολογίου

Οι Οδηγίες αυτές, εισάγουν μία νέα, τελείως διαφορετική φιλοσοφία από πλευράς Ε.Ε., σύμφωνα με την οποία ο εργοδότης μπορεί να διαμορφώνει τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, με αποτέλεσμα να μεταβάλλονται τα δεδομένα για τον τρόπο δράσης των μελετητικών εταιρειών και γραφείων που στο εξής θα πρέπει να λάβουν μέτρα για να προσαρμοστούν σε μία διαφοροποιημένη και πιο απαιτητική πραγματικότητα.

Ο ν.3316 πέτυχε τη πλήρη εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τη Κοινοτική, τη δημιουργία Ενιαίου Νομικού Πλαισίου που καλύπτει όλο το φάσμα ανάθεσης- εκπόνησης μελέτης χωρίς την ανάγκη επίκλησης άλλων διατάξεων, όπως και τη ρύθμιση πλείστων θεμάτων εκπόνησης μελετών γι' αυτό και θεωρείται από την Ο.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ ότι πληρεί τον μέσο όρο των προσδοκιών των εμπλεκόμενων φορέων και των συμφερόντων που αντιπροσωπεύουν. Σε ό,τι αφορά το ν.3263/2004 για τις συμβάσεις δημοσίων έργων η Ο.Ε. υποστηρίζει ότι στα θετικά στοιχεία του είναι η τυποποίηση των τευχών δημοπράτησης και ο αυθημερόν έλεγχος των οικονομικών προσφορών.

Επισημαίνονται όμως και αρκετά αρνητικά στοιχεία, όπως: Οι πολύ μεγάλες αναλαμβές σε σύγκριση με τις τιμές των τιμολογίων. Πολλά από τα έργα αναλαμβάνονται με τιμές κάτω του κόστους. Αυτό θα οδηγήσει σε υστέρηση απορροφήσεων, καθυστερήσεις έργων και κλείσιμο πολλών εταιρειών. Οι μεγαλύτερες εκπώσεις παρατηρούνται στα μικρότερα έργα, διότι εκεί είναι μεγαλύτερος ο ανταγωνισμός.

Για τα Αυτοχρηματοδοτούμενα Έργα με συμβάσεις παραχώρησης η Ο.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ υποστηρίζει ως αναγκαία την αλλαγή της νοοτροπίας στις σχέσεις Κυρίου του έργου και Αναδόχου καθώς και την προσαρμογή της νομοθεσίας. Όσον αφορά τις σχέσεις, ο Ανάδοχος πλέον θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλιών στα πλαίσια της Σύμβασης εφόσον αναλαμβάνει και τους κινδύνους. Επίσης, ο Κύριος του έργου θα πρέπει να αντιμετωπίζει κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης και να εξασφαλίζει κατά το δυνατόν την σταθερότητα (φορολογικά και νομισματικά) που απαιτείται για να μπορέσει να ανταπεξέλθει ο Ανάδοχος προς συμφέρον όλων των μερών. Για όλα τα παραπάνω θεωρείται απαραίτητη η εισαγωγή νομοθετικού πλαισίου ικανού να εξασφαλίζει όλα τα μέρη όπως και η επιβολή ελέγχου από ανεξάρτητο φορέα.

Ο σύμβουλος του Γ.Γ. της Περιφέρειας Κ.Μακεδονίας κ. Γεώργιος Τσίγκρος, υποστήριξε ότι η επιλογή του συστήματος της βέλτιστης μειοδοσίας αποτελεί μονόδρομο, έναντι εκείνης των αιτιολογήσεων, καθώς η δεύτερη, χωρίς τον ορισμό αντικειμενικών κριτηρίων, θα οδηγούσε αναπόφευκτα σε καθυστερήσεις. Επίσης, για την αποφυγή μεγάλων καθυστερήσεων, τόνισε ότι θα πρέπει να τροποποιηθεί ο νόμος περί δικαστικής προστασίας των διαγωνιζομένων ή έστω να ορισθούν προθεσμίες για τη παροχή προστασίας, σε περίπτωση που αυτοί καταφεύγουν στη δικαιοσύνη.

Δημοπρατήσεις Έργων

Η προϊσταμένη μονάδα ελέγχου, Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΠΕΠ Κ.Μ. κα Δήμητρα Δεληδημήτρη αναφέρθηκε στην πορεία υλοποίησης του Γ' Κ.Π.Σ. σε σχέση με τη νέα νομοθεσία για τις δημοπρατήσεις έργων. Στα

